

Міністерство освіти і науки України
Західноукраїнський національний університет
Юридичний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о.декана юридичного факультету

Надія МОСКАЛЮК
« 31 » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.директора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 31 » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ
« 31 » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни “Актуальні проблеми права Європейського Союзу”

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 Міжнародні відносини

Спеціальність – 293 Міжнародне право

Освітньо-професійна програма – «Міжнародне право»

Кафедра міжнародного права та міграційної політики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Всього (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	1
Заочна	1	1	8	4	-	-	138	150	1

31.08.2023
[Signature]

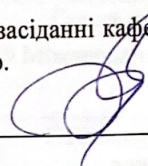
Тернопіль – ЗУНУ, 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 293 Міжнародне право, затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 10 від 23.06.2023 р.

Робочу програму склала доцент кафедри міжнародного права та міграційної політики, доцент, к.ю.н. Людмила САВАНЕЦЬ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного права та міграційної політики, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

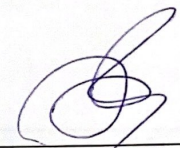
Завідувач кафедри

Ярина ЖУКОРСЬКА

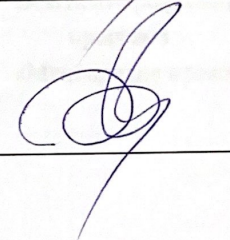
Розглянуто і схвалено групою забезпечення спеціальності 293 Міжнародне право, протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності

Ярина ЖУКОРСЬКА

Гарант ОП

Ярина ЖУКОРСЬКА

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Дисципліна «Актуальні проблеми права Європейського Союзу»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 29 Міжнародні відносини	Статус дисципліни: обов'язкова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 293 Міжнародне право	Рік підготовки: Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 1 Заочна – 1
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Міжнародне право»	Лекції: Денна – 30 (год.) Заочна - 8 (год.) Практичні заняття: Денна – 15 (год.) Заочна - 4 (год.)
Загальна кількість годин –150	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: Денна – 100 (год.) Заочна - 138 (год.) Тренінг, КПЗ: Денна – 4 (год.) Індивідуальна робота: Денна – 5 (год.)
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у засвоєнні студентами знань щодо правових засад регулювання європейської економічної інтеграції, правових механізмів екстериторіальності права ЄС та його впливу на правопорядки третіх країн та Україну

розуміння проблем реалізації сучасного права Європейського Союзу. Особлива увага приділяється аналізу еволюційного розвитку інтеграційних процесів в ЄС та дослідження перспектив його розвитку; аналізу динаміці розвитку спільної торговельної політики ЄС.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні розуміння сутності та особливостей актуальних проблем Європейського Союзу, основних теоретичних засад і генези європейської єдності, інституційних, правових, економічних аспектів функціонування Європейського Союзу, євроінтеграційної політики України.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

СК 1 Здатність критично осмислювати проблеми та закономірності функціонування і розвитку міжнародних відносин, визначати тенденції розвитку світової політики, оцінювати вплив глобальних політичних процесів на національні правові, політичні та економічні системи.

СК 4. Здатність комплексно використовувати вузькоспеціалізовані знання у конкретних сферах регулювання міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, європейського права для вирішення прикладних завдань.

СК 5. Здатність ефективно забезпечувати адаптацію до права ЄС законодавства України у правотворчому, право інтерпретаційному та правозастосовному контекстах, надавати правову підтримку євроінтеграційним та євроатлантичним процесам у різних сферах суспільних відносин.

СК 6. Здатність готувати проєкти національних та міжнародних правових актів, а також надавати пропозиції з приведення норм вітчизняного законодавства у відповідність до норм міжнародного права.

СК 8. Здатність працювати і представляти інтереси України в міжнародних міжурядових організаціях.

СК 9. Здатність розуміти природу інтеграційних утворень, визначати оптимальні підходи і стратегії щодо співпраці України з такими утвореннями.

СК 11. Здатність забезпечувати імплементацію міжнародно- правових стандартів в окремі галузі національного законодавства.

СК 12. Здатність здійснювати дослідження та/або запроваджувати інновації у різних галузях та інститутах міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права ЄС.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмою єдиного фахового вступного випробування.

2.5. Результати навчання

ПРН 7. На основі знань з міжнародного публічного, приватного права та права ЄС приймати обґрунтовані рішення та усвідомлювати їхні наслідки для різних суб'єктів національного і міжнародного права.

ПРН 8. Готувати проєкти міжнародних договорів та актів національного законодавства, надавати пропозиції з усунення колізій між нормами міжнародного права, а також приведення норм національного права у відповідність до норм міжнародного права.

ПРН 10. Надавати юридичний супровід процесам адаптації різних галузей законодавства України до права Європейського Союзу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Еволюція теоретичних основ європейської інтеграції.

Основні теорії інтеграції ЄС, їх особливості. Федеральні ідеї європейської інтеграції. Ідея Сполучених штатів Європи. Неофункціональна теорія. Наднаціональна та міжурядова концепція європейської інтеграція. Концепція «multi-speed Europe». Концепція «Європа вільної торгівлі». Сучасні теорії європейської економічної інтеграції Європейського Союзу.

Тема 2. Прояв наднаціональності у функціонуванні інституційної системи Європейського Союзу.

Наднаціональність як особлива ознака правової природи Європейського Союзу. Особливості впливу наднаціональної організації на державний суверенітет країн-кандидатів та країн-сусідів. Модернізація інституційної системи ЄС у 2000-х рр. Особливості інституційної системи ЄС в сучасний період.

Тема 3. Екстериторіальна дія права Європейського Союзу.

Доктрина екстериторіальності. Основні положення доктрини впливу. Доктрина національності. Практика Комісії ЄС щодо екстериторіального застосування норм права ЄС у сфері захисту конкуренції (справи Dyestuffs, Wood Pulp). Практика Суду ЄС щодо порушення норм конкуренції ЄС українськими компаніями (справи Javico v Yves Saint Lauren та ISD Polska sp. z o.o. and Others v European Commission). Лібералізація та інтенсифікація торгівлі між Україною, ЄС та країнами як наслідок екстериторіальної дії права Європейського Союзу.

Тема 4. Доктрина верховенства права Європейського Союзу над національним правом держав-членів.

Наднаціональність в праві Європейського Союзу та її реалізація в національних правопорядках. Доктрина верховенства як один із принципів права Європейського Союзу (справа Costa v ENEL). Роль Суду ЄС у дотриманні принципу верховенства права ЄС. Доктрина прямої дії права ЄС. Пряма дія положень установчих договорів ЄС. Пряма дія міжнародних угод. Пряма дія регламентів. Пряма дія директив та рішень.

Тема 5. Співвідношення права Європейського Союзу з міжнародним правом.

Форми імплементації норм міжнародного права у правопорядку Євросоюзу. Інкorporація. Відсилка. Застосування норм міжнародного права у праві ЄС (Справа 2/70

Commission v. Council (1970). Міжнародні угоди Європейського Союзу та *acquis communautaire*. Співвідношення актів інституцій ЄС та міжнародного права. Практика Суду ЄС щодо співвідношення міжнародного права та права ЄС

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Відповідальність за порушення норм права ЄС.

Відповідальність держав-членів перед індивідами за порушення права ЄС. Принцип відповідальності держав-членів за не імплементацію директив. Принцип відповідальності держав-членів за порушення права ЄС. Договірна та позадоговірна відповідальність Європейського Союзу.

Тема 7. Перегляд права ЄС.

Судовий перегляд актів інститутів Європейського Союзу. Елементи судового перегляду актів інститутів Європейського Союзу за ст. 263 ДФЄС. Судовий перегляд у випадку бездіяльності інститутів ЄС за ст. 265 ДФЄС. Судовий перегляд за ст. 277 ДФЄС.

Тема 8. Правове регулювання торговельної та економічної політик Європейського Союзу на світовому ринку.

Правові засади, на основі яких здійснюється функціонування торговельних відносин на єдиному просторі Європейського Співтовариства Предмет спільної торговельної політики. Проблемні питання компетенції Співтовариства у сфері торгівлі.

Тема 9. Практичні наслідки реалізації та імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Організаційно-правові форми співробітництва України з Європейським Союзом. Багатосторонні ініціативи європейської політики сусідства та «Східного партнерства». Двосторонні відносини згідно з Планом дій «Україна-ЄС» та Порядком денним Асоціації Україна-ЄС. Перспективний асоційований статус України щодо ЄС. План заходів з реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору.

Тема 10. Методологія перевірки відповідності законодавству ЄС і складання таблиць відповідності.

Настанови з наближення законодавства. Цілі і способи наближення законодавства. Послідовність дій, виконуваних під час перевірки. Чинні вимоги щодо відповідності законодавству ЄС. три порядки дій з наближення законодавства, що спеціально розроблені для осіб, які виконують роботу з планування наближення законодавства, складання проектів національних законодавчих актів, а також перевірки відповідності.

**4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»**

(денна форма навчання)

№ п/ п	Тема	Кількість годин				
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальн а робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1.						
1.	Еволюція теоретичних основ європейської інтеграції.	3	2	10	3	Поточне опитування, кейси
2.	Прояв наднаціональності у функціонуванні інституційної системи Європейського Союзу.	3	2	10		Поточне опитування, кейси
3.	Екстериторіальна дія права Європейського Союзу.	3	2	10		Поточне опитування, кейси
4.	Доктрина верховенства права Європейського Союзу над національним правом держав-членів.	3	1	10		Поточне опитування, кейси
5.	Співвідношення права Європейського Союзу з міжнародним правом.	3	1	10		Поточне опитування, кейси
Змістовий модуль 2.						
6.	Відповідальність за порушення норм права ЄС.	3	2	10	2	Поточне опитування, кейси
7.	Перегляд права ЄС.	3	2	10		Поточне опитування, кейси
8.	Правове регулювання торговельної та економічної політик Європейського Союзу на світовому ринку.	3	1	10		Поточне опитування, кейси
9.	Практичні наслідки реалізації та імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.	3	1	10		Поточне опитування, кейси
10.	Методологія перевірки відповідності законодавству ЄС і складання таблиць відповідності.	3	1	10		Поточне опитування, кейси
Всього		30	15	100	5	

(заочна форма навчання)

№п/п	Тема	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1.				
1.	Еволюція теоретичних основ європейської інтеграції.	1	0,5	14
2.	Прояв наднаціональності у функціонуванні інституційної системи Європейського Союзу.	1	0,5	14
3.	Екстериторіальна дія права Європейського Союзу.	1	0,5	14
4.	Доктрина верховенства права Європейського Союзу над національним правом держав-членів.	1	0,5	14
5.	Співвідношення права Європейського Союзу з міжнародним правом.	1	0,5	14
Змістовий модуль 2.				
6.	Відповідальність за порушення норм права ЄС.	1	0,5	14
7.	Перегляд права ЄС.	0,5	-	14
8.	Правове регулювання торговельної та економічної політик Європейського Союзу на світовому ринку.	0,5	-	14
9.	Практичні наслідки реалізації та імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.	0,5	-	14
10.	Методологія перевірки відповідності законодавству ЄС і складання таблиць відповідності.	0,5	-	12
	Всього	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Практичне заняття № 1

Тема: Еволюція теоретичних основ європейської інтеграції.

Мета: Здобути знання із передумов європейської інтеграції. Виявити особливості теорій інтеграції ЄС.

Питання для обговорення:

1. Основні теорії інтеграції ЄС, їх особливості.
2. Федеральні ідеї європейської інтеграції. Ідея Сполучених штатів Європи.
3. Неофункціональна теорія.
4. Наднаціональна та міжурядова концепція європейської інтеграції. Концепція «multi-speed Europe».
5. Концепція «Європа вільної торгівлі».
6. Сучасні теорії європейської економічної інтеграції Європейського Союзу.

Практичне заняття № 2

Тема: Прояв наднаціональності у функціонуванні інституційної системи Європейського Союзу.

Мета: Вивчити особливості наднаціональності як ознаки правової природи Європейського Союзу.

Питання для обговорення:

1. Наднаціональність як особлива ознака правової природи Європейського Союзу.
2. Особливості впливу наднаціональної організації на державний суверенітет країн-кандидатів та країн-сусідів.
3. Модернізація інституційної системи ЄС у 2000-х рр.
4. Особливості інституційної системи ЄС в сучасний період.

Практичне заняття № 3

Тема: Екстериторіальна дія права Європейського Союзу.

Мета: Здобути знання про екстериторіальну дію права Європейського Союзу.

Питання для обговорення:

1. Доктрина екстериторіальності.
2. Основні положення доктрини впливу.
3. Доктрина національності.
4. Практика Комісії ЄС щодо екстериторіального застосування норм права ЄС у сфері захисту конкуренції (справи Dyestuffs, Wood Pulp).
5. Практика Суду ЄС щодо порушення норм конкуренції ЄС українськими компаніями (справи Javico v Yves Saint Lauren та ISD Polska sp. z o.o. and Others v European Commission).
6. Лібералізація та інтенсифікація торгівлі між Україною, ЄС та країнами як наслідок екстериторіальної дії права Європейського Союзу.

Практичне заняття № 4

Тема: Доктрина верховенства права Європейського Союзу над національним правом держав-членів.

Мета: Закріпити знання про доктрину верховенства права Європейського Союзу над

національним правом держав-членів.

Питання для обговорення:

1. Наднаціональність в праві Європейського Союзу та її реалізація в національних правопорядках.
2. Доктрина верховенства як один із принципів права Європейського Союзу (справа *Costa v ENEL*).
3. Роль Суду ЄС у дотриманні принципу верховенства права ЄС.
4. Доктрина прямої дії права ЄС. Пряма дія положень установчих договорів ЄС. Пряма дія міжнародних угод. Пряма дія регламентів. Пряма дія директив та рішень.

Практичне заняття № 5

Тема: Співвідношення права Європейського Союзу з міжнародним правом.

Мета: Здобути знання про співвідношення права Європейського Союзу з міжнародним правом.

Питання для обговорення:

1. Форми імплементації норм міжнародного права у правопорядку Євросоюзу. Інкорпорація. Відсилка.
2. Застосування норм міжнародного права у праві ЄС (Справа *2/70 Commission v. Council* (1970)).
3. Міжнародні угоди Європейського Союзу та *acquis communautaire*.
4. Співвідношення актів інституцій ЄС та міжнародного права.
5. Практика Суду ЄС щодо співвідношення міжнародного права та права ЄС

Практичне заняття № 6

Тема: Відповідальність за порушення норм права ЄС.

Мета: Набути знання про відповідальність за порушення норм права ЄС.

Питання для обговорення:

1. Відповідальність держав-членів перед індивідами за порушення права ЄС.
2. Принцип відповідальності держав-членів за не імплементацію директив.
3. Принцип відповідальності держав-членів за порушення права ЄС.
4. Договірна та позадоговірна відповідальність Європейського Союзу.

Практичне заняття № 7

Тема: Перегляд права ЄС.

Мета: Вивчити судовий перегляд права ЄС.

Питання для обговорення:

1. Судовий перегляд актів інститутів Європейського Союзу.
2. Елементи судового перегляду актів інститутів Європейського Союзу за ст. 263 ДФЄС.
3. Судовий перегляд у випадку бездіяльності інститутів ЄС за ст. 265 ДФЄС.
4. Судовий перегляд за ст. 277 ДФЄС.

Практичне заняття № 8

Тема: Правове регулювання торговельної та економічної політик Європейського Союзу на світовому ринку.

Мета: Вивчити правове регулювання торговельної та економічної політики Європейського Союзу на світовому ринку.

Питання для обговорення:

1. Правові засади, на основі яких здійснюється функціонування торговельних відносин на єдиному просторі Європейського Співтовариства.
2. Предмет спільної торговельної політики.
3. Проблемні питання компетенції Співтовариства у сфері торгівлі.

Практичне заняття № 9

Тема: Практичні наслідки реалізації та імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Мета: Вивчити практичні наслідки реалізації та імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Питання для обговорення:

1. Організаційно-правові форми співробітництва України з Європейським Союзом.
2. Багатосторонні ініціативи європейської політики сусідства та «Східного партнерства».
3. Двосторонні відносини згідно з Планом дій «Україна-ЄС» та Порядком денним Асоціації Україна-ЄС.
4. Перспективний асоційований статус України щодо ЄС.
5. План заходів з реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору

Практичне заняття № 10

Тема: Методологія перевірки відповідності законодавству ЄС і складання таблиць відповідності.

Мета: Засвоїти методологію перевірки відповідності законодавству ЄС і складання таблиць відповідності.

Питання для обговорення:

1. Настанови з наближення законодавства.
2. Цілі і способи наближення законодавства.
3. Послідовність дій, виконуваних під час перевірки.
4. Чинні вимоги щодо відповідності законодавству ЄС.
5. Три порядки дій з наближення законодавства, що спеціально розроблені для осіб, які виконують роботу з планування наближення законодавства, складання проектів національних законодавчих актів, а також перевірки відповідності.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) - форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. КПЗ виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів, це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять.

Види КПЗ з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми права Європейського Союзу»:

- підготовка наукової статті або тез наукової доповіді до друку;
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у студентських олімпіадах;
- написання есе, виконання творчих завдань;
- участь у командному проєкті.

Вид КПЗ погоджується з кожним студентом окремо.

Теми КПЗ погоджуються також індивідуально.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Самостійна робота, як одна із форм засвоєння навчального матеріалу у вільний від обов'язкових занять час і без участі викладача, передбачає особистісно-орієнтовану організацію самоосвіти студента. Організація самостійної роботи вимагає особливої уваги, тому що частина питань кожної теми виноситься на самостійне опрацювання студентами, а матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на екзамен. Самостійна робота забезпечується необхідними навчально-методичними засобами (у тому числі конспектами лекцій, навчально-методичними розробками для самостійного вивчення дисципліни, періодичними виданнями). Студенти мають можливість самостійно опрацювати навчальний матеріал у бібліотеці, навчальних кабінетах і комп'ютерних класах з використанням мережі Інтернет, а також у домашніх умовах (при отриманні відповідного пакету навчально-методичної літератури).

№	Тематика
1.	Тема 1. Федеральні ідеї європейської інтеграції. Ідея Сполучених штатів Європи.
2.	Тема 2. Особливості впливу наднаціональної організації на державний суверенітет країн-кандидатів та країн-сусідів.
3.	Тема 3. Практика Комісії ЄС щодо екстериторіального застосування норм права ЄС у сфері захисту конкуренції (справи Dyestuffs, Wood Pulp).
4.	Тема 4. Роль Суду ЄС у дотриманні принципу верховенства права ЄС.
5.	Тема 5. Застосування норм міжнародного права у праві ЄС (Справа 2/70 Commission v. Council (1970)).
6.	Тема 6. Принцип відповідальності держав-членів за порушення права ЄС.
7.	Тема 7. Елементи судового перегляду актів інститутів Європейського Союзу за ст. 263 ДФЄС.
8.	Тема 8. Проблемні питання компетенції Співтовариства у сфері торгівлі.
9.	Тема 9. Двосторонні відносини згідно з Планом дій «Україна-ЄС» та Порядком денним Асоціації Україна-ЄС.
10.	Тема 10. Чинні вимоги щодо відповідності законодавству ЄС.

8. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Тематика тренінгу

1. Організаційно-правові форми співробітництва України з Європейським Союзом.
2. План заходів з реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору
3. Цілі і способи наближення законодавства.
4. Чинні вимоги щодо відповідності законодавству ЄС.

Порядок проведення тренінгу

1. Ознайомитися з положеннями установчих договорів ЄС.
2. Проаналізувати особливості прийняття держави до ЄС.
3. Представити результати аналізу конкретної теми тренінгу у вигляді командного проекту (наприклад, план заходів, передбачених в угоді про асоціацію).

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Актуальні проблеми права Європейського Союзу» використовуються засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; залікове модульне опитування; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань і досліджень; ректорська контрольна робота. Підсумковою формою контролю є екзамен. При вивченні навчальної дисципліни «Актуальні проблеми права Європейського Союзу» використовуються наступні методи навчання: лекції, семінарські заняття, індивідуальні заняття, виконання наукових робіт під керівництвом викладача.

10. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Актуальні проблеми права Європейського Союзу » визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Письмовий екзамен	Разом
20	20	20	40	100%
Усне опитування під час занять (1-5 теми) – 10 балів за тему – макс. 50	Усне опитування під час занять (5-10 теми) – 10 балів	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Захист КПЗ –	Теоретичні питання (2 питання) – по 30 балів, макс. 60	

балів Модульна контрольна робота – макс. 50 балів	за тему – макс. 50 балів Модульна контрольна робота – макс. 50 балів	макс. 40 балів Участь у тренінгах – макс. 20 балів	балів Кейс (1 кейс) – макс. 35 балів	
---	---	---	--------------------------------------	--

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Актуальні проблеми права Європейського Союзу» визначається за шкалою оцінювання:

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер заняття
1.	Фліпчарт	1-10
2.	Ноутбук	1-10
3.	Проектор	1-10
4.	Пакет презентаційних матеріалів	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Barnard C. The Substantive Law of the EU: the four freedoms. Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2022.

2. Bieker F. The right to data protection: individual and structural dimensions of data protection in EU law. The Hague, Netherlands; Berlin, Germany: Asser Press: Springer, 2022.

3. Bordin F.L. The European Union and customary international law. Cambridge GB: Cambridge University Press, 2022.
4. Brook Or. Non-competition interests in EU antitrust law: an empirical study of Article 101 TFEU. Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2022.
5. Claici A. The Transformation of EU Competition Law. Alphen aan den Rijn : Wolters Kluwer Law International, 2023.
6. Craig P., Burca, Grainne de. EU Law: Text and Materials. 5th ed. Oxford University Press, 2019.
7. Crijns J.H. Haentjens M. The enforcement of EU financial law. Oxford etc.: Hart, 2022.
8. Fox E.M., Auteur G.D. EU competition law : cases, texts and context. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer Law International, 2023.
9. Galli F. Algorithmic marketing and EU law on unfair commercial practices. Cham, Switzerland: Springer, 2022.
10. Hix S. The Political System of the European Union / S. Hix. London : Palgrave Macmillan; 3rd edition edition, 2021. 448 p.
11. Hix S. The Political System of the European Union / Simon Hix and Bjorn Hoyland. 3-rd ed. – Houndmills : Palgrave Macmillan, 2021. 448 p.
12. Kaczorowska A. European Union Law. 3rd ed. London, Routledge, 2021.
13. Kokott J. EU tax law: a handbook. München: Beck; Oxford: Hart; Baden-Baden: Nomos, 2022.
14. Lasok D., Bridge J. W. Law and Institutions of the European Communities. L., 2020.
15. Marguand D. The End of the West: The Once and Future of Europe / David Marguand. 1st ed. Princeton: Princeton University Press, 2021. 224 p.
16. Traversa E. Tax nexus and jurisdiction in international and EU law. Amsterdam The Netherlands: IBFD, 2022.
17. Tsourdi E., Bruycker P. Research handbook on EU migration and asylum law. Cheltenham; Northampton, MA: Edward Elgar Publishing, 2022.
18. Vavoula N. Immigration and privacy in the law of the European Union: the case of information systems. Leiden; Boston: Brill Nijhoff, 2022.
19. Velyvyte V. Judicial authority in EU Internal Market Law: implications for the balance of competences and powers. Oxford etc.: Hart Publishing, 2022.
20. Ziegler K.S., Päivi J. Research handbook on general principles in EU law: constructing legal orders in Europe. Cheltenham GB; Northampton Mass.: Edward Elgar Publishing, 2022.
21. Антоненко М. І. Розвиток транскордонного співробітництва в Європі. Держава і право : збірник наукових праць: юридичні науки. К. : Інститут Держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2018. С. 61 - 74.
22. Аракелян М. Р. Актуальні проблеми права Європейського Союзу: підручник / М. Р. Аракелян, М. Д. Василенко. О. : Фенікс, 2019. 390 с.
23. Березовська І. А. Лісабонський договір як правова основа для регулювання зовнішніх зносин Європейського Союзу. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 1. С. 307–311.
24. Грицаєнко Л. Становлення Європейського Союзу як суб'єкта міжнародного права. *Європейське право*. 2018. № 1. С. 84–89.
25. Грінєнко О. Європейська політика сусідства як підґрунтя для співробітництва Європейського Союзу з Україною. *Європейське право*. 2019. № 2/4. С. 208–214.

26. Дайнен Д. Дедалі міцніший союз: Пер. з англ. К.: К.І.С., 2019. 520 с.
27. Зіглер К. Міжнародне право та Актуальні проблеми права Європейського Союзу: між асиметричною конституціоналізацією та фрагментацією. *Європейське право*. 2018. № 1. С. 32–47.
28. Карпенко Г. Л. Митне право Європейського Союзу : навч.-метод. посіб. / Г. Л. Карпенко, Н. О. Коваль, О. Є. Панфілова ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". Одеса : Фенікс, 2020. 116 с.
29. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування. К. : Знання, 2019. 751 с.
30. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. К. : Міленіум, 2019. 588 с.
31. Право Європейського Союзу (в питаннях і відповідях): навч.-довід. посіб. / [Т. М. Анакіна та ін.] ; за заг. ред. І. В. Яковюка. Вид. 2-ге, випр. Харків : Право, 2020. 171 с.
32. Право Європейського Союзу: підручник / за ред. Р.А. Петрова. Харків: «Право», 2019.
33. Рудік О. М. Вироблення політики та ухвалення рішень в ЄС : навч. посіб.. К. : Міленіум, 2019. 278 с.
34. Смирнова К. Імплементация положень про конкуренцію в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. *Право України*. 2019. № 8. С. 75 - 82.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- Офіційний веб-сайт Європейського Союзу – https://europa.eu/european-union/index_en - <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
- Офіційний веб-сайт Суду Європейського Союзу - https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/de/ Офіційний веб-сайт Європейської Комісії <https://ec.europa.eu/>
- Європейський суд з прав людини (офіційний веб-портал) – <http://www.echr.coe.int/echr/>
- Національна академія наук України (головний портал) – <http://www.nas.gov.ua/Pages/default.aspx>
- Національна академія правових наук України – <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
- Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України – <http://www.niss.gov.ua>
- Урядовий портал (єдиний веб-портал органів виконавчої влади України) – <http://www.kmu.gov.ua/control/>